

Informace k organizaci zápisů k povinné školní docházce

V Praze dne 16. 12. 2016

Čj. MSMT-27988/2016

I. Právní rámec

§ 36 odst. 3 školského zákona: Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

§ 36 odst. 4 školského zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2017: Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

§ 37 odst. 1 školského zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2017: Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

II. Organizace zápisů

§ 3a odst. 1 vyhlášky o základním vzdělávání: Zápis k povinné školní docházce (dále jen "zápis") je složen z formální části a, je-li při zápisu přítomno i zapisované dítě a souhlasí-li s tím zákonný zástupce dítěte, rovněž z rozhovoru a případně dalších činností s dítětem. Zákonný zástupce dítěte může být přítomen u všech součástí zápisu.

Obsah formální části zápisu

Při podání žádosti (příklad viz Příloha č. 2) o přijetí k povinné školní docházce uvede zákonný zástupce dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, náležitosti stanovené v § 37 odst. 2, kterými jsou:

- jméno a příjmení žadatele (dítěte),
- datum narození,
- místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování (podle § 19 odst. 3 správního řádu),
- označení správního orgánu, jemuž je žádost určena (konkrétní základní škola).

S ohledem na zákonné zastoupení dítěte jeho zákonným zástupcem či jinou osobou k tomu oprávněnou, je zároveň podstatné zjišťovat:

- jméno a příjmení tohoto zástupce,
- místo trvalého pobytu tohoto zástupce, popřípadě jinou adresu pro doručování.

Dále se doporučuje, aby byla škola zákonnými zástupci informována o údajích potřebných pro účely nastavení vhodných podpůrných opatření pro budoucího žáka školy:

- o znevýhodnění dítěte, uvedeném v § 16 školského zákona, údaje o mimořádném nadání, údaje o podpůrných opatřeních poskytovaných dítěti školou v souladu s § 16 školského zákona, a o závěrech vyšetření uvedených v doporučení školského poradenského zařízení,
- údaji o zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání a o zdravotních obtížích, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.

Škola poskytne zákonným zástupcům dítěte informace:

- o vyučovacím jazyku, kterým je jazyk český nebo jazyk národnostní menšiny, případně informaci o výuce předmětů v cizím jazyce, pokud má škola udělen souhlas vyučovat některý předmět v cizím jazyce formou rozhodnutí MŠMT,
- o možnosti udělení odkladu školní docházky (v obecné rovině, bez vazby na orientačně zjištěnou úroveň školní připravenosti, zejm. o formě podání žádosti o odklad školní docházky, o průběhu tohoto řízení a o nutnosti doložit do stanoveného termínu souhlasná stanoviska školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa),
- o možnosti vyrovnat nerovnoměrnosti vývoje dítěte docházkou do mateřské školy, případně do přípravné třídy základní školy, pokud lze předpokládat, že toto vzdělávání vyrovná vývoj dítěte (v případě udělení odkladu školní docházky),
- o možnostech rozsahu a nabídce individuální pomoci a komunikaci se zákonnými zástupci pro přípravu dítěte na vstup do školy u dětí pocházejících z jazykově odlišného prostředí, včetně dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

III. Další informace pro zákonné zástupce dítěte podané školou v době zápisu

Novelou vyhlášky č. 48/2005 Sb. náleží základním školám informační povinnost vůči zákonným zástupcům dětí:

§ 3a odst. 6 vyhlášky o základním vzdělávání: Škola při zápisu prokazatelným způsobem informuje zákonného zástupce dítěte, jak může do doby zahájení povinné školní docházky pomoci dítěti v jeho dalším rozvoji.

Pro možnost dalšího zlepšení vybavenosti dítěte danými kompetencemi z RVP PV škola zákonným zástupcům doporučí do zahájení školní docházky vést dítě v oblastech, ve kterých byla zjištěna nižší úroveň školní připravenosti, pracovat s dítětem dle Desatera pro rodiče. Škola seznámí zákonné zástupce dítěte s tímto materiálem a upozorní je, na které oblasti se mají především zaměřit.

Jako další vhodná doporučení pro zákonné zástupce je možné využít tato doporučení:

Jak můžete pomoci svým dětem

- **Věnujte dítěti soustředěnou pozornost** – při rozhovoru s ním se nezapínejte jinou činností, dejte mu najevo zájem, trpělivě je vyslechněte, projevujte vstřícnost a přívětivé chování.
- **Vyprávějte dítěti a čtěte mu** – televize či video nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.
- **Pověřujte dítě drobnými úkoly a domácími pracemi** – pěstujte tak jeho samostatnost a zodpovědnost, rozvíjíte i motoriku.
- **Rozvíjejte poznání z oblasti života lidí, zvířat i rostlin** – vedle obecné informovanosti rozšiřujete i jeho slovní zásobu.
- **Vybírejte vhodné hry a činnosti, sami se do nich zapojte** – stavebnice, skládky, dějové obrázky i práce s drobným výtvarným materiálem rozvíjejí poznání a tvořivost. Vaše účast posiluje citovou zralost dítěte.
- **Upevňujte prostorovou orientaci a pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo, vpřed, za** – výrazně to ovlivňuje základy psaní, čtení a počítání.
- **Dbejte na vhodné pohybové aktivity a zdravé stravování** – příroda je velká tělocvična, prospěje i vám.
- **Trénujte změny denního režimu související se školní docházkou** – ranní vstávání, odbourávání odpoledního spaní, čas pravidelného ukládání k večernímu spánku zmírní každodenní stres pro děti, zákonné zástupce i pedagogy, připravujte dítě na to, co ho čeká nového v době školní docházky.
- **Vytvářejte sociální situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi** - uplatňovat základní společenská pravidla při jednání s lidmi, vyřizovat drobné vzkazy, nebát se komunikace ve známém prostředí apod.

IV. Vydání rozhodnutí o přijetí/nepřijetí k povinné školní docházce

Ředitel školy rozhoduje (§ 165 školského zákona) ve správním řízení o přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46 školského zákona, za podmínek stanovených v § 36 téhož zákona.

Zákonný zástupce účastníka řízení (dítěte) může podat odvolání proti rozhodnutí ředitele základní školy v 15 denní lhůtě, která běží od následujícího dne po doručení. Odvolání podává zákonný zástupce ke krajskému úřadu příslušného kraje, kde sídlí základní škola, prostřednictvím ředitele konkrétní základní školy.